

Δημοσιοποιημένα Θέματα του Προγράμματος PISA

Για την καλύτερη κατανόηση της αξιολόγησης των μαθητών που πραγματοποιείται στο πλαίσιο του προγράμματος PISA (Programme for International Student Assessment) του ΟΟΣΑ, δίνεται στη δημοσιότητα ένας αριθμός θεμάτων στο τέλος κάθε κύκλου της έρευνας, Πιλοτικής ή Κύριας (2000, 2003, 2006, 2009). Η πλειοψηφία των θεμάτων που χρησιμοποιούνται από το PISA για την αξιολόγηση του εγγραμματισμού στις Φυσικές Επιστήμες, τα Μαθηματικά και την Κατανόηση Κειμένου δεν δημοσιοποιούνται, ώστε να υπάρχει η δυνατότητα να επαναχρησιμοποιηθούν. Με αυτόν τον τρόπο εξασφαλίζεται η δυνατότητα να εξετάζονται οι διαχρονικές τάσεις όσον αφορά τις επιδόσεις των χωρών που συμμετέχουν.

Τα θέματα που χρησιμοποιούνται από το PISA για την αξιολόγηση του εγγραμματισμού και στα τρία αντικείμενα αφορούν σε αυθεντικές καταστάσεις της καθημερινής ζωής και περιλαμβάνουν τα εξής:

- **Ένα εισαγωγικό κείμενο ερέθισμα:** πρόκειται για ένα κείμενο ή για συνδυασμό συνεχών ή/και μη συνεχών κειμένων (γραφήματα, εικόνες, αποσπάσματα από επιστημονικά ή εκλαϊκευμένα άρθρα εφημερίδων, ιστορικά ντοκουμέντα, λογοτεχνικά έργα, πρωτόκολλα έρευνας) που φέρουν ένα γενικό τίτλο.
- **Ερωτήσεις** που ακολουθούν το εισαγωγικό κείμενο ερέθισμα:
 1. Ερωτήσεις *ανοικτού τύπου* που ζητούν σχετικά εκτεταμένες απαντήσεις και συχνά απαιτούν από τους μαθητές κάποια εξήγηση ή δικαιολόγηση.
 2. Ερωτήσεις *κλειστού τύπου/σύντομης απάντησης* που ζητούν από τους μαθητές είτε να συντάξουν την απάντησή τους με πολύ αυστηρούς περιορισμούς είτε να γράψουν έναν αριθμό, μία λέξη ή μία σύντομη φράση σαν απάντηση
 3. Ερωτήσεις *πολλαπλής επιλογής*
 - α. όπου οι μαθητές καλούνται να επιλέξουν μια (τη σωστή) από περισσότερες προτεινόμενες απαντήσεις
 - β. όπου οι μαθητές καλούνται να επιλέξουν μία από δύο δυνατές απαντήσεις (ναι/όχι, σωστό/λάθος κ.ά.) σε μια σειρά από διαφορετικές προτάσεις. (Όλες αυτές οι προτάσεις πρέπει να απαντηθούν σωστά).

Στο PISA 2006, τα θέματα για την αξιολόγηση του εγγραμματισμού στις Φυσικές Επιστήμες περιελάμβαναν και ερωτήσεις καταγραφής στάσεων των μαθητών απέναντι στις Φυσικές Επιστήμες.

Οδηγίες βαθμολόγησης

Οι οδηγίες βαθμολόγησης περιλαμβάνουν, κάτω από κάθε ερώτηση, τα εξής:

- **Χαρακτηρισμό των απαντήσεων** ως «Αποδεκτή απάντηση», «Μη αποδεκτή απάντηση» και σε ορισμένες περιπτώσεις «Μερικώς αποδεκτή απάντηση» ανάλογα με την ικανότητα των μαθητών να απαντήσουν στην ερώτηση. Ο χαρακτηρισμός συνοδεύεται από μια ή περισσότερες σύντομες περιγραφές των τύπων των απαντήσεων που αντιστοιχούν σε αυτόν. Οι όροι «Αποδεκτή απάντηση», «Μερικώς αποδεκτή απάντηση», «Μη αποδεκτή απάντηση» χρησιμοποιούνται αντί των όρων «Σωστή απάντηση», «Λανθασμένη απάντηση». Υπάρχουν δύο λόγοι για την υιοθέτηση αυτών των όρων: πρώτον, κάποιες ερωτήσεις δεν έχουν «σωστή» απάντηση. Συνεπώς οι απαντήσεις βαθμολογούνται με βάση τον τρόπο με τον οποίο οι μαθητές κατανοούν το κείμενο ερέθισμα ή τις ερωτήσεις. Δεύτερον, απαντήσεις με το χαρακτηρισμό «Αποδεκτή απάντηση» δεν περιλαμβάνουν κατ' ανάγκη, μόνο τις πλήρως σωστές απαντήσεις.
- **Παραδείγματα απαντήσεων** που αντιστοιχούν στον κάθε χαρακτηρισμό. Τα παραδείγματα αυτά, που επισημαίνονται με κουκίδες, αποτελούν ένα μικρό δείγμα πιθανών ερωτήσεων των μαθητών και δεν αποτελούν πλήρη κατάλογο των δυνατών απαντήσεων.